

Strahdneeku Flwile

Witu lemtu proletarecēšī, ūweenojatecēšī

Matka 6 ūantū
(ūweidocekuš 10 ūantū)

Sozialdemokratiskis laitrakts

Abonecēšana matka
Par 1 mēnešī
deš peesūtēcēšana 1.30
ar peesūtēcēšanu 1.60
ar abrejemē 2.80

Redakcija: Heleneš celš Nr. 3
Sakrūtis Nr. 20
Kunās Raudēš no 2-6, ūweidocekuš

Vaka laistē Nr. 2

Ēpēdēgija
Rantoris
Speestūwe
Heleneš celš Nr. 3
Sakrūtis Nr. 27
Ātweidēš no 8-8, ūweidocekuš no 8-10

Ēludinājumu matka:
preesēpēš 30 ūantū, tešēš 28 ūantū,
ūludinājumu dāiš 14 ūantū, rindīwa.
Wardēš ūweidocekuš 6 ūantū.
+ 5 % ūudin. nobolēš.

Nr. 271 (3044)

Ēepajā, festdeen, 30. nowembri 1929. g.

11. gadš

Ēwehtdeen, 1. dezembri, plēst. 11 no rihta, Tautas namā, Kroun eelā 33

Tautas SAPULZE partijas nedelē.

Rundā b. Rudewižs „Par sozialdemokratiiju un preš“, b. Melnais — „Rapehž mums jābuht sozialisteem, b. Skara ūweegš wehsturištu aistatu par Ēepajāš strahdneeku ūstību. Ēeēdāišēes ari s.-d. organizācijās koris

Juhru brīhwiiba.

Ēeēmelamerikas Saw. Wālistis un Tautu ūweēnēiba.

Mehš ūinam, tā ūautajums par juhru brīhwiibu nenahš ūf deēnāš ūahriibaš juh-
reš ābrunofcēnāš konferenzē, kura ūanahš
nahš. gada ūanwara mehnešt Londonā. Ēē
tas nu nebuht nāw āištawēšēš ūēht ūautā-
jeēna ūo plācēu ištāfācēnu ūewištēht pēhž
Ēuwera runāš, kuru wīnšch bija turešš pā-
meēra noslēhēgēnāš 11. gada deēnā. Wār
pat domā, tā ūēhš ūautājeēš ūišs pōzētēš
latru rešē, ūištēht ūo eēš runa par wīspā-
reja meēra nodrošēnācēnu.

Amerikāš prezidentis Ēuwers nāw apro-
bešcēješ ūitai ar nenoteštām un wīspā-
rejam sraēm. Wīnšch ūawāš domāš ištē-
zēš ūoht konkrēdā weidā. „Kugus, kuri pā-
wādā pābrītāš lēhēšēl“, nebrīhēht eēro-
bešcēht wīnu ūuštēdā ari par kara laiku. Wā-
hēlāš weēlāš pābrīwābōfēcē lugi pēēlēhē-
nāmi pīlētēht ūarēnā frustā ūweēm, kuri
wēē eēwālnotōš. — Ēēnāhēš laišs ūēēht
seēweēcēnu un deēnāš bādīnācēnu tā tār-
wešcēnāš eērožē.

Ēuwers ūawāš tešēš āištāhwešcēnā
pēēwēd tā argumentu ūitai āištāhwešcēnā ūf
humanitāra prīnēpēem. Wīnšch wehš āištā-
hēdā, tā nēwar nolēēht lābībāš ūweēdām
wālistim — pēē kūrām wīspīrēmā ūahriēd
pēēstāitama pātē Amerikā — ūwešt lābību ari
par kara laiku; leēdā brūnofcēnāš ūf juhrāš,
tā ari wīspārejdā meēra nodrošēnācēnu.

Ēēht Ēuwera deklārazijā rādīja Ēropā
un ūo ūewištēht Ēānēdā un Anglijā, ūoht
nepāhtāitamu pābrīcēgumu. Un ūēhš nepā-
htāitāmāš pābrīcēgumuš Ēranēdā bīja le-
lētē, nēdā Anglijā, kāš no pīrmā āzu ū-
meēnā leēlāš deēgān nēištōtāmī, ūo
Anglijā lēhēš ūēht bīja wālistē, kura ūah-
weša par wīleēlāfām karōfōcēho wēlšu
ūōlu teēfām. Ēēht ūēho Anglijāš meēru
wār ištādroht ar to, tā Anglijā wīspā-
re māsāf ūfrouzāš par ūēhtē jūrīdīstām ūōm-
lām un tā no otrāš pūfēš āištā ūogād wīna
grīb dōrīt wīf, tā nēpāhtāitēlu ūawāš ā-
tēzēzībāš ar Ēeēmelamerikas Saw. Wālistim.

Wōtš pīrmāš, kāš ūftrīht pēē Ēuwera
deklārazijāš, ir tāš: lāmbēht tād Amerikā,
kura zaur Kēloga pātū tā zēnāš pāwīfām
lētēwēd tār, ūogād tā zēnāš nodrošē-
nāt juhru brīhwiibu kara laiktā? Wōj tād
karšch ūomehr ir eēspēhām? Un ja nu
wīnšch ištēlāš — lōš wār notīstē ūitai ar
Kēloga pātū lāwšcēnu — wōj tād Ame-
rika domā pāhtē neitrālā pat tānt gādīcēnā,
ja wīnāš ūweēm teēl eērobešcēhtā rīhēzībāš
brīhwiiba?

Ēēht wārēht wīfā ūēht leēdā ūaut tāš
nāw ūahriēdā. Un teēfām, ūaut tāš nāw
ūahriēdā, bet ūēht „nēlahriēdā“ nēatēēzēš
ūitai ūf Ēawēēn. Wālistim weēn. Wīna ir
pāwīfām wīspārejdā. Ir rādīcēhāš leēlāš
nēstāfānōš stōp wēōj kara laiktā ūlumu
un stārēp Kēloga meēra pātū. Deklāreš
gār ir meēš, bet ūēht deklārazijāš wehš
nēweēnēš lābēht ūēht. ūlātra weēnā
wālistē ūewī grīb nodrošēnāt „ūātrām
gādībām“ tā mīlītārī, tā ari jūrīdīstī. Un
eēlāmāš ūēht ūftrīcēhāš ūānājeēm pātēem
un weēnōfācēnām nēbūš, ūlāmāš weēnām
ōtrām ūōlīm ūf wīspāreja meēra nodro-
šēnācēnāš ūahēēš zēdā gādībēš wōj nē-
pāhrwārāmī ūēhēhēht.

Un wīspārīgātāš eēbīdūmāš, ūahdu
wār zēht pret Ēuwera pēēlētēcēhtumū, ir
tāš, tā pēhž Tautu Saw. ūātātū 16. pāntā
wīf Tautu Ēawēēn. ūōzēht ir pēēstī pā-
-

Stragīstā nahēht mīcēš muhšu ūawēēnībāš beēdēš, tramwaja mešēnīstēš

Jahnis Jengis.

Ēwēēdēcēnā ūōweēn, plēst. 3 pēhž pūšd., no pīlētēš ūlāmīgāš ūf
Wēēēem lāpēēm

Wēēglāš ūlētītē!

Ēepajāš pīlētēš pāšwāldībāš
darībēcēnu ūawēēnībā

Ēēlētētu mīnīstērija lāmē strahdneeku nopelnitāš algāš pēēdēhtcēnu.

Ēāfērd ar sozialdemokrātu ūautājumu, ūo-
gālāš ūlāmōfācēnāš ūōmīstēš ūēhēd, taut-
tāš loblāhēdāš mīnīstēš Ēubulēš un de-
pārāmēntā dīrēktōrēš Kōfē ūweēdāš āištā-
brūmūš, ūo tautāš loblāhēdāš mīnīstērija dō-
rījā, tā ātēēglōtā strahdneekēm ūitē pēē
nāpelnitāš darbā algāš.

Ēēē darbā īnspēkētiāš nodībīnātē jūr-
īdīstāš bīrōžē, kūrēh beš mātāš ūweēdēš
pādomūš strahdneekēm algāš pāhēhtē leēlāš
un ūgātawo ari ūahēdāš. Dāuht bēhēgīu
ūfneēhēdē, kūrē ūawo mōntū nodēht ūīnā, tā
tā ar ūpīlību rāištū wātrē nēdā nāw ūo
wēē. Ētrahdneekēš ūoht āgrūhēnā pā-
hēht par eēpēēcēhēdē teēfāš nobolēšā eēmā-
fū. Nāw māsūmāš ūo strahdneeku, tān pēē-
trūhēht lēhēšēl ūēht nobolēšā ūamāfāt.
Būhtu ūāgrōfā žīwīlprōfējā notēstūmī, tā
strahdneeku algāš pāhēdāš āištāwīnātū no
teēfāš nobolēšā.

Ēri pāhrēdā dōdā ūāgrōfā teēfācēnāš
ūahriēdā. Ja strahdneekēš ūawo pāhēhtē wār
pēērahēdīt ar algāš grāhmatīwē, tād wīnā
pāhēdā pēēšēnāmā lēhēhtē wēlētē leētam.

Wīnēcēht, pāhrīhēdībāš zēdā pānōhtot tāš
āpturecēnā. Būhtu ūāgrōfā pōzēfā ūlāmūš
tāhējōdī, tā pēēdēhtcēnū wōrētū āpturēt
ūitai tānt gādībūmā, ja ūfneēhēš eēmāfāt
ūōlogu. Ēēdēht būhtu ūēēwēš ūōbū ūlāmōš
364. pāntēš, kāš pāhrēhtē ūōbū darbā de-
wējam, kūrēh ūwārāš ūamāfāt strahdne-
ekēm nāpelnitō algū.

Tāhēdā gārā ari tautāš loblāhēdāš
mīnīstērija īstāhādājūš ūlāmūprōjektū un eē-
fneēgūš teēlētētu mīnīstērija. Ēāt gār
pōjektā īstāhādājūšā pēēdāišēēš ari ūēhēš
mīnīstērijaš pāhrēhtāwīš, ūomehr teēlētētu
mīnīstērija āištāhēht pōjektū par gālēht nēpē-
nēmāmū, kāš nēlahēdī nēstāfānōt ar žīwīl-
pōzēfā ūlāmū gārū. Nēwarōt ari ūōht par
algāš nēištāmū, tā par ūrīnālnošēgumū.
Ēā tād pōjektēš āgrūcēēš teēlētētu mīnī-
stērija. Ēā gādōt tāmehr pāhrēhtāhādōht
wīfū žīwīlprōfējā ūlāmū.

Debatēš pōgūwā īstēlētēš ūitai ūem-
fām. Ēweēdēš, kūrēh par weēnēht dērlōg
lēhēhtē strahdneekēm āištā... „Ērgū pāfēš“.

Zihnā pret bešdarbu Anglijā.

Wēhēht trīju partīju ūōmīstēju.

ĒSĀ Londonā Londonāš pōlitikāš
āpīrīndāš wēhēdā lāktā arweēnu īntēnāwāht
pāhrūnā ūautājumu par ūpōzītālāš trīju par-
tīju ūōmīstēš eēzēlētēnū bešdarbā āwtārō-
fānāt. Wīfū trīju partīju ūōpārībāš
plānš žīhāt pret bešdarbu rōd arweēnu
leēlatu pēēlētēcēnu ari wāldībāš āpīrīndāš
un pāt strahdneeku partījāš pārlāmēntā
sraēdā. Wīfāš partījāš pāmāfām nahēht pēē
eēstātā, tā bešdarbā pōblēmū, ja tā wīspā-
pāhrēht grīb ātrīnāt, nēwar īstēhēht pēhž weē-
nāš pārtījāš prīnēpēem, bet tāš ūāištēht
wīfāš nāzījāš ūōpārībāš zēdā.

Liberāli kōpā ar konserwātīwēem.

ĒSĀ Londonā, 28. now. Ēpšātōt
tāhtēl bešdarbneeku ārdrošēnācēnāš ūl-
lāmūprōjektū angļu āpāhēnāmā, liberāli
eēfneēdā pāpīlībīnājumu, pēhž kura beš-

trāhtēl bešdarbāš ūātmēēzīstāš ūāfārūš ar
ūfbrūzēju wālistē, wōj nu tā būhtu, wōj nē-
būhtu Tautu Ēawēēnāš ūōzēlētēš.

Nāw nē māsōfā ūāwū, ja ūēho Tautu
Saw. pāntū redīgetu ūāgād, tād wīnšch nē-
tīwē cēlurētēš ūit notēlētā tōnt. Ēo ūēhēš
pāntēš nōfālā, stārēp žīnū, tā Tautu Ēā-
weēnībāš pēēnāhtūmāš ir dāri nēēē-
fēhējāmū Amerikāš pīlōnū ūāištēmi
ar ūfbrūzējāš wālistē pīlōnēem, tāhēdāš
ūēht ātēēzībēš ari nēbūhtu, kāš rūdā
ābšōlūtī pēētrīm Ēuwera pēēlētēcēhtumām
par juhru brīhwiibu.

Ēo otrāš pūfēš āištā Ēuwers ari nō-
nahēzēš pēējēdā eēstēēmā: wīnā deklārazijā
pāhrēht, tā nē ūitai neitrālā, bet pat kārō-

darībēcēht ūem 18 gādēem ūitai tāhēdā gādībū-
mā wār ūāwēnt pābālistū, ja teē bešdarbā
lāktā āpmeētē lāhēdūš mōhēzībū kūrēš.

Darbā mīnīstēš Mārgārēta Bōnfilē ūf-
stāhādēš pret ūēho pēēlētēcēhtumū, āištāhōt,
tā tāš gār ūoht wehtrīgēš, bet pārtīstī nē-
reālīstējāmš. Māhtēfōcēē konserwātīwēē
bālfōjā kōpā ar liberāleem par pēēlētē-
cēhtumū. Ēomehr teē nēhēht ūārōbūfēcēš
pēēteēlētōfā dāuštāmā, tā rešlūzīju īf-
weštū gārū. Ēo norādībā, ar 237 pret
167 bālfām. Ēād nobālfōcēnāš lāktā
Lōid Dīšhōrdīcēš kōpā ar Bāldwīnū āištā-
hēhtē ūēhēhtē ūēhēht, no strahdneeku partījāš
fōlētēm teēm ūānā pātā: „Wīnī grīb
lāstāhēdīt ūānū wāldībū“. Ēr wāldībāš
weēhōfā norādībēcēnū īf nēwārīgā ūā-
tājūmā nēbūhtu ūfāntā wāldībāš demīfā.
Ēomehr ūlūārēš dīhēwī pāhrūnāje ūēho
liberāli kōpā eēcēnū ar konserwātīwēem.

Ēōfōho wālistē pīlōnū wār āpāhōdāt ar
pāhrīkās weēlām ūfbrūzēju wālistē.

Ēōht pēētrūnā ūāfātāmī wēzūm wēzēd
eēstātū dōhēdībā, tāhēdā pāstāhē stārēp
Ēīropū un stārēp Amerikā ūāntājūmā par
fāntīhōm pret ūfbrūzēju. Ēīropā, un ūo
ūewištēht Ēranēdā leēl wīfāš ūāwāš žerībāš
ūf fāntīhō ūo ūīngurū pēēlētēcēhtumū. Ame-
rika par ūēhtū fāntīhōm nēgrīb nē dārēdēt
un ūo ūewištēht nēgrīb dōt eēpēēlētēcēhtēš
fōlētēmāš tāhēdāš pēēlētēt.

Ēēhēš pēētrūnāš ir weēnēš nēleēlāleem
wīspāhrējdā meēra nodrošēnācēnāš ūā-
weēlleem. Ēāndēht wīspīrēmā ūāhriēdā ūāme-
gīnā pānāhtē ūēht pōblēmā ātrīnācēnā.
Ēāw ūōrēhtēš gādībēš nēlahēdū žerībū ūf-

Ēātāmī ūpūrēt ūōlu.

Ēātārā ar dem. žēntrā pēēpārīstō ūōl-
gijāš pāhrēhtōfācēnū un kara mīnīstēra
ūōlā āištāhēdībācēnū no āmōtā, āištāwār
notīkā Ēēnērdā trīstīgo grūpāš āpšpēēbe
ūēht ūāntājūmā. ūōlāš, tā ūānāmš, ir
Ēēnērdā grūpāš pāhrēhtāwīš wāldībā.
Ēā tāhēdā trīstīgo frāzējāš pāhrēhtāwīš īf-
tēzēdā ūōrnālīstēem, tād nāzīonālāš blōfš
un ari trīstīgēē būhtu gātāwī ūpūrēt ūōlu,
tā ūōlāzēdā notīkū plāfōfā pāhrēhtōfā-
cēnāš. Ēēht tāhēdā gādībūmā, ja grībētū
weēnēht pēēpēēst ūōlu ātāhēpēēš, wīnī
lābāt tāištū ūōlāzējāš trīf, tā pānāhtū
plāfōfātū ūōlāzējāš pāhrēhtōfācēnū.

Ēēdāmāš, tā bērgīstēem un trīstīgēem
tāgādēdā ūōlāzējā īf bēēfēmīgī eēpātīfēcēš,
tā wīnī būhtu pat gātāwī tā ūpūrēš nēf,
tā ūitai fāhtīhēretū ūōlāzējū.

Ēātūwījāš-Ēēētūwāš rōbēhtāwtājūmā.

ĒSĀ Ēāunā, 29. now. Ēēētūwāš
wāldībāš ūftrīcēhāš „Ēētūwāš ūlāmū“ wēlēt
rāfšū Ēēētūwāš-Ēātūwījāš rōbēhtāwtājūmām,
nāw gālēht nolāhriētōš. 1927. g. ūāntā ūō-
mīstērija gār nōsprāudūht rōbēhtū, bet ādām
wālistim tā eēfōt ūāpšpīrīnā. Pēhž lāitrakstā
domām ūēhēš ūāntājūmāš tāgād pīlīgī nō-
brēēdēš. ūf rōbēhtāš āpšpīrīnācēnū gādā
590 ūēntōpī, kuru ūātmēēzībāš ūōbāllīstāš
dīwāš dōdā un kūrēem pēhž rōbēhtāš āp-
špīrīnācēnāš ūātmēēzībāš zēdā weēnā
wōj otrā pūfē jākūwēdā. Ēēētūwāš wāldībā
eēfōt ūā ūfāhēlūš ātēēzīgāš ūārūnāš rō-
bēhtāwtājūmā gālēht nolāhriētōfānāt.

Ēp Bāltījāš wālistē konferenzē.

ĒSĀ Ēāllīnā, 28. now. Lāitrakstī
fīnō, tā ūā ūftrāhādātā pōgrāmā Ēēētūwāš,
Ēātūwījāš un Ēgāuntījāš ūātmēēzīfātī (īdē-
nēēzībāš ūōmērū) konferenzē 7. un 8.
dežembri, ūomehr wehš nāw eēzēlētā Ēgāuntījāš
delegāzija. Ēēhēht lāitrakstī nahēht ar pāhr-
mētūmēem, tā konferenzē teēfōt wāhtē ūōrnā-
līstā un žīrūlētōt bāumāš, tā ūo nahēhtō-
tēēš āištī.

Ēlōjūmāš ūf deēnēdībōlū

ĒSĀ ūūjōrīdā, 29. now. Bāirdā
lōjūmāš ūf deēnēdībōlū, kūrēh ūāhēēš
wāfōr pēhžpūšdeēnā, āpēkēnātēš ūf 2500
km., pēē kām zēdā ūāpāhrībō 300 metrū
āgūtēš lānāzēš. Bāirdū pāwādā 3 pērfo-
nāš, ūo stārēp pīlōtēš Ēerīš Bēlčēnš
(Balden), kūrēh wābija ūlāmācēnū ari
Bāirdā trāntātlāntīstā lōjūmā 1927. g.

pēēst Amerikā Ēīropāš wēēdōllī; weēn-
gāišt, ūo wārētū pānāht, tāš būhtu —
Amerikāš ūwāfā pēēwīlētēcēnā ādbrūnō-
fānāš ūāntājūmā īstāhēhtcēnā, tāš nō-
weštū pēē tā, tā pārtīstīkā darbā ūitū rāstā
ūānāmā ūāwīnōfācēnāš.

ūf to ari īstēht Māfōnāldēš, pēē kām
wīnām wīnā pōlitīkū ūoht leēdā wēdā ā-
weēglōš Kēloga pātēš, kūrēh ir amerikānū
rōlū darbēš.

Pātēēdā ūā ūhru brīhwiibāš ūāntā-
mā stārēdā stārēp Ēuwera eēstāteem un
Tautu ūaw. weēnōfācēnāš 16. pāntū nāw
nēmāf īt leēlā. 1921. gādā Tautu Ēāweē-
nībāš pīlīfāpūlze pēhž īgām āpšpēēdem
pēēnēhēmā ūēfōfōhū lēhēmumū ātēēzībā ūf
ūātmēēzīstō blōlābī:

Ēhāmweēlū pēēweēfācēnāš nolēēgumš
wānīgāht wālistē, kāš ēer ari meērīgōš eē-
dībēhtōtājūš, ūfātāmāš par gālēht un āfālo
lēhēhtē, kūrēh pēēlētētāmš ūitai tād, ja
nōlāhdōrēš, tā žīnī lēhēhtē nāw pēēteē-
fōfēht.

Stārēp ūēho īstāhdōrūmū un stārēp Ēu-
wera deklārazijū wātrē nēstāhē tāhēdā plā-
fā, kura nēbūhtū pāhrējamā.

Wīspāhrējdā meēra lābā būhtu wēh-
lāmā, tā wīnā ūitū īfēhēdīnātā pāwīfām.

Chrglis lehtā septēdēnā

peebawā dar lōti lehtā gowm nswalku un mehletu drehbi, odereš walt, wat-luu, weh, darba bišes un hūšs, plietreflūs, lēt, balt un bletenabulins, palogus, dzeifūs, šleņelūs, preefšantūs, lōgus, abinē jafas, seowešā mefētūs un fletās.

W nbi t' eowebrojūchi fšdeens lēwigo eepirfšanos pēe mōms un išeeto to pētā mehā awā labā. Šleibenas ir lās labalās eepirfšanas deens pēe "Chrgla".

Šleetojot ari jušs lās

Chrglis Pēepā. Šinju eelā 11 un Stranda, Š Chrgla nomā

Cefšeme.

Walšs darbneeku nemeerš algu jantajumā.

Walšiba koalizijas pēenemtais walšs darbneeku algu fadalljums, lās pāreš fematām kategorijām 1 lš pēektumu mehneš, rābijš fematōš walšs darbneekōš leelu nemeeru. Šchahšs pēektums ir išeemēšs par walšs darbneekēm. Pēhš Saeimas lehmuma walšs darbneekēm-fematās algas janofata 100 lš apmēhā. Jantais algu fadalljums walšs darbneekēm nēto nedod. Šapēhš progrefiwās walšs darbneeku arōdbedribās wehl joprojām uštur fpehšā fawās pāfšbas par wecurešja pabalsta išeafšu mehnešā algas apmēhā un par Saeimas marta lehmuma nēlawejōchi išeplidifšānu. Progrefiwo arōdbedribu aktiwee fōll pēepfēubfšji zentra grupās ušstahēes pret darba laika pagarināfšānu un fematō kategoriju štrīpofšānās no fštatū farafštem.

13. mehnešā algas otrās pufes išeafša.

Ministru kabinēšs ušdōd reforeem išeefneegti wīnu deenas štrahdneekēm, tā ari štrahdneekēm ar štundas algu wehl fšagada 15. dezembri štru pufi no mehnešā algas; štrahdneekēm, šureem deenešs išeibšas štarp 1. un 15. dezembri, pūš-mehnešā algu išeefnešs tad, ja wīni 6 mehnešūs nošafpojušči lēhš 30. no-wembri, būhām darba wīsmā 135 deenas. Šais, šuru minēte štrahdneeki šafpojušči ar mehnešā algu, išeendā uš 13. mehnešā algu naw eerešlīnams. — Ur 1930. gada 1. janwari štrahdneeku algas normēs, pēemehrojōteš darba širgā pāfšwofšām štrahdneeku un amatneeku algām, šit tas eepēhjamš ar rešoru lēhšleekēm. Jantās algu normās jafafšawo šarprešoru komišjas apšpreebē.

Šfēššzēlu darbneeku štais šamafšas.

Rout gan šfēššzēlu šufšiba paleelinas un atšafšas jantās šfēššzēlu līnijas, to-ber gan šamafšajēš no 15 576 darbneekēm pagāhš, gada uš 14 920 šfīm gada. Šamafšajēš galw. šahriā deenas štrahdneeku štais uš šfēššzēlu un darbnišās. Šapāt ari adminištrāšjās un šantora darbneeku štais šamafšajēš no 1 506 uš 1 447 uš 100 000 wīl. šm. mehroga tagad išeahš 256 darbneeki.

Wezaki par šopmahzību šlošs.

Latw. wezaku un audšinataju beedribās pēhdešs pabomeš fēhdē plāfšji pāhrrunōta jantajumu par šopmahzības wehlamību šlošs. Pabomeš šoželē weenbalšji ašfina, ša šopmahzība ir lōti šwarigš audšinatānās faktors un ša buhtu eewedama wīfās šlošs.

Šafarā ar ša wezaku un audšinataju beedribās pabomeš pēemehma lehmumu, ša šopmahzība ir weena no nepezešchamālām šlošs un audšinatānās šafahwādām un ša nēlahdā gabijumā nēwar atmeš.

Jantšs apdraudejums pilšehtās eenaš-lumu awoteem.

Pilšehtu šaweenības waldeš fēhdē šinoja, ša šināntu ministrija projekē grofš notēktumš par nēlušamās mantas nobolē, pa-augšlnot nēluš. mantas ušurefšānās iše-wumu normu, šahdā gabijumā eewehrojāmī šamafšatās pilšehtu eenehmumi. Šawee-nība lūgš ministriju nēlaišē išešchrošchu lehmuma beš eepreešchējas apšpreechānās ar pilšehtu pāfšwalšibām.

Šeeweetes un mubli.

170) **S. Rānikowa romāns.**

6.

Pa wīšām Pēterburgas eelām šaigaja študenti un šuršēš, pāhredewa wahpās, wahza šeodojumus, un wīšu deenu pilšehtā walšija šwehtu nošlancjumš. Pāhšs eefšehja tramwajā, — išeafza, — ša wahjot šeodojumus bada geetejeem, — wīšem gāndriš jant pēšpaušās wahpās, diwās, trihš, — šomehr atšal un atšal pilšijās buntšchās ar pēezneekēm, bešmitneekēm.

No arfenala išeohza štrahdneeki. Nišobims pēgahja pēe wīnem ar buntšchīnu.

— Beeri, šeodojat bada geetejeem-femneekēm.

Plāteem plezeem meišarš, pāšatijās uš Pētrowški un jušdams, ša šas ir šoziališs, pēebilda:

— Jums šauns, beedri, ar šahdām šeetam nobarōteš . . .

— Rōdehš?

— Walšibat mums naw šapalēhš, šas ir pret mums.

Nišobimam šahš pēefšime līdš pāhš-fēlšōchā. Wīnšj fajuta, ša šant šas naw šahriā.

Romunifšī šchēfēšš štrahdneeku grafchūs štr. organifšoziju jantšchānā.

Šafarā ar šozialdemokratu un arōdbedribu išešudinātō partijas nēdelu štrahdneeku organifšētā špehšā šuprināfšānā, Latwijas komunifštō partijas zentralē komiteja išeplidifš uššaukumu, šurā rakšta tā: "Atšilbedama uš f. d. partijas nēdelu, Latwijas kompartijas J. R. išešudina no 24. now. lēhš 1. bez. pretšozialdemokratu nēdelu".

Šiteem wahrdēem tāš nošhēm, ša komunifšti uš šozialdemokratu išešudinātō štrahdneeku organifšoziju šuprināfšānās nēdelu grīb atšilbet ar šawu komunifštō jantšchānās nēdelu. Romunifštem pāfšchem Latwijā nēlahdās mafu organifšozijās naw. Šas waj nu no walšibas un teefās šlehtās, — jo komunifšti ar šawu leelo balmutību naw bijušči špehšijē tāš išešahwēt — waj ari paputejušchās pāfšchās no fewiš komunifštu aplamās poltitās behl. Šagad nu wīni grīb pēeflēt wehl pēhdešs špehšūs, šai išešhizinatū šozialdemokratifšās organifšozijas, šas naw pādeušchās poltīšās špādeem un špehšuchās fewi aššahwēt, šas išeewa

18. oktobra generalšreiku, ša komunifšti Latwijā nēlah nēpēhš. Šad Latwijā reaktījā buhtu šafneegš ideālš šahwollēš. Šad nē-buhtu wātrš nēweenas štrahdneeku organifšozijas! Šad reaktījā nēbuhtu wātrš ja-bištās nē no štreikeem, nē no štrahdneeku uššahfchānās, ša ar komunifštu balamutēm wīna jant weegli šitū galā.

Protams, komunifštu wahjōš špehšōš nē-šahw apturet štrahdneeku organifšchānās prog-šu, eestahfchānōš šozialdemokratu partijā un arōdbedribās. Wīnu uššaukumi šitāl pēerahda, ša grībēt wīni šo grīb. Šas wehl wairat pāhšleezina štrahdneeku, ša ar jant-zejeem un štrahdneeku organifšoziju grafwe-jeem štrahdneekēm naw pa želām. Beš tam šee ir pāfšchu štrahdneeku grafchū, ša komu-nifšti šchēfēšš šawu graujōchš uššaukumu išešchānā.

Moš štrahdneeku weenības šlabitajūs un organifšoziju ahdritajūs! Mubhu špehšs ir štrahdneeku organifšozijās! Šuprināšim tāš!

Šozialifšms Amerikā.

Wārēš štraju atšhizību.

Angļu laikrakšti šino no Ūjōrtas: Ūjōrtas šozialifštu partija, eedrošhizinatā ar šozialifštu pāhšfēlšōchēm pānahfumeem pēhdešās Ūjōrtas pilšehtās galwās weh-lešchānās, uššfata, ša amerikānu šozialifštem pēenahzīs lāitš atšhiziti wīšeelātō akti-witai un dibinat jantās organifšozijas. Ame-rikānu šozialifštu wadonīs Šomās Ūjōrtas šchātā partijas konferenzē išeizās, ša amerikānu šozialifštu partija līgal wātrš nē-drihšfot eeturēt lēhšchēnešs pāwītāt, bet šai jantšhizitō akti-wai un pāt agrešwal. Ūbas leelātās amerikānu poltitifšās parti-jas — republiškānu un demokratu — efoš anachronifšms un šawu laiku jant pāhšh-wojušchās. Šomās, šuru uššfata par Ame-

rikās Maldonādu, šahlat pātegoja, ša amerikānu darba šederāzija pēehšhwofšot šahbu pāt šrauju un mišigju atšhizību, tā angļu štrahdneeku partija. Konferenzē wātr-rafī runatāji ušwehra, ša amerikānu štrahd-neeki ar šuru deenu" kūhšfot arweenu ap-šingafī un arween wairat nahšot pēe at-šinas, ša republiškānu un demokratu poli-šifstā wīrškūndšibat šadara galš un pā-fšchem štrahdneekēm šafanēm poltitifšā wā-ra šawās rōlās. Partijas konferenzē publi-šejuš manifestu, šurā wāšhina dibinat wīfā Amerikā jantās štrahdneeku organifšozijas, eewellot wīnās wīšplāšchālās mafās. Jā ša pēkšfū weetešes ašhiziti, šad wājagot pēhš eepēhšās iše-wāritēes ušwehri šchē or-ganifšoziju šozialifštō rakšuru.

Rahdās jantšs išehešē šfēššzēleku apgehdēem.

Šfēššzēlu wīrswaldeš štatifššs apēh-šinājis, ša pag. gada šfēššzēleku de-nešta apgehdēem un apawēem išeoti 266 800 lat. Wīšeelātās šumas išeotās šfēššzēlu ešploatāzijas darbneekēm, šon-dukšoreem, darjeru šargeem u. š., šopšumā 197 800 lat, bet mašchīnu direkšijas darbi-neekēm 58 000 lat.

Mošhizitāš leeto šlōlā meefās šōm.

Rīgā, šahdā pōlu pamatšlōlā nēfen no-šhīs šchahšs atgādijums: mahzītāšs šizības mahzības šundas lāilā pēhšs ašš mātēem šawam štolenam M. Šehns par ša pāšah-šhizīs tehwam, šuršch pātš būhdams šlōlās pādomeš šoželēš, par notikumu šinojis pā-šewem šlōlās nēdamēs šozialifštem.

Šurees, nupat ees atšal wāšā.

J. S. rakšta: "Uš mubhu šfēššzēleku neorganifšēlo aššfargu štais pēhdešā lāilā šai šrauju pēeaudšis. Nobidlnatās wairatās jantās nobēlās leelātās šfēššzēlu meglōš. Šchīnš deenas išeefnešs šfēššzēlu aššfarg-geem 3000 šchāwēnēs ar pātronām."

Ū, pēefargatees! Ūšal jant 3000 šchāwēnēs aššfargeem, pēe šam wehl uš šfēšš-zeļa!

Šlīmo šafu grofšjumus

aššal apšpreeba Saeimas šozialās škūnd-šchānās komišjā. Ur pāfšchu šlīma šititū uššahdās š. š. Rošentāšs un M. Rānikofš, apāhšhidami pilšonu leelulību, šafarā ar šchō škūnu. Šee atnem štrahdneekēm pāfšwalšību šlīmo šafēš, atnem lēhššellūs un dōubšina, ša ša wīšu darot. . . štrahd-neeku labā, šašam, šai šas bišhšfāi aššhū-šitū "pēe Pētera", "Rištīgais" bāšteris Reinhardšs aššinas, ša šozializjās mehrišs efoš bišš gan aplarot štrahdneeku eepāidu šlīmo šafēš.

Pēhš tam balšōja pāhreju uš šlīma pāntu lašchānu Pār pāhreju balšōja Rištēins (dem. šentes), ministrš Kubulš, Dr. R. Inhardš, Šchēlers (wahž), Pēebis un Chrglis (ahš šemū šam) un Ūwāšs (ēdējš). Pret pāhreju, ša šad par šatrop-šojumu noraidiškānu balšōja: š. š. R. Rānikofš, Rošentāšs, Wīšhna, Šeibolīš, Ša-lōbis (šam) un Jēlšejewš (šreewš).

Rārlšona leeta.

Pilšehtās waldeš šoželēšs un šozialās apgahdeš nobēlās mahzītāšs Emilš Rārlšons dahšchem laikrakštem išeizeeš, ša pret wīnu eerošinatā leeta-efot išeigēta. No Rīgās šomehr šino, ša šas nēfatees ar pātešību.

"Šozialifštās jantšhūbūwēs" temps pāafšafēes.

Š. Š. "Proger Presse" Mašfawās lēhš-štrahdneekš šino: "Wār fagaibiti, ša labās orofšizjās šafanfchānā fēšōš, šozialifštās jantšhūbūwēs" tempa pāafšafchānās. Pā-afšafēes ari pādōmju waldibās šhna pret "šulāteem" un pilšehtu "kapitalifštem". Ūh-šofchātš šaimneezibās gabš pādōmju rabi-šalšma išeuhwešs gabš, tā ša šawā 7. now. jubilejās rakšā bij deklarejēš Štalīnš.

Šabēnem šlōlās walšs rōlās.

Š. Š. R. a. u. d. 24. now. Pēctuwju labā pēre ir neapmēerinatā ar ša, ša pēh-dešā lāilā wātrafās priwatgimnāšjās, šas atrādās labo organifšoziju rōlās, nobotās walšs pāhšfina. "Ūlās" pāhšmet waldibā, ša ša pāhšmēmuš šawā pāhšfina Wīlo-wifšchu gimnāšiju pēhš tam, šad šajā nēitā štoineeku šreilšs. Širelōtāji šchō pāfšbu iše-wiškūfšči.

Šmellešchāna rešp. išeina pret E. Rārlšonu wehl šurpinās ša pilšehtās galwās Ū. Rēe-wina fotografēchānās, tā ari Rārlšona šlōba šonzēšjās leelā.

Wāj Motta-Štere šlandonīs?

Šmellešchāna ašerifā Mottas-Šterēš ašerā šuwojās nošlehgumam. Naw wehl no-šhahdrotš jantajums par Mottas Rūmanijās pawalšneezību. Rūmanija uš Latwijas ahdšlektu ministrijas pēepāfšjumu naw at-bildejēš, wāj Motta ir pātešē Rūmanijas pawalšneekš. Jā išeabšēeš, ša Mottas apgalwojumš nēšafan ar pātešību un M. šawu pērfanību ari šad šlehpš, ašerifšu no-šōš teefat nēween par šrahpšchānu, bet ari par šlandonību.

Pilšehtu pāfšwalšību wehlēchānās wārēš pēebalitēes šahšot no 20 gadu wezuma.

Saeimas pāfšwalšību komišja šurpinōja apšpreeš pilšehtu pāfšwalšību šlūmprojēktu. Ur šozialdemokratu un S. Pāhēfša šaifu wairafumū pēemehma, ša pilšehtu pāfšwal-šību wehlēchānās šurpāt wārēš pēebali-tēes 20 g. wezās pērfanās (lēhš šchīm wā-zeš pēebalitēes šitā 21 g. wež).

Pāhškonštrueti telefona aparati.

Pāšta, teleg. un telefona galw. darb-nizās uššahfchānās išeafawot pāhškonštruetiš jantā wehba automatišōš telefona aparatus, šuri apweenoti ar naudas eefafetaju. Jant-šs aparatus išeefnešs ašonenteem pret ša-mafšu 10 lš mehneš, pēe šam telefona i-š-pāfšchēlam teefāba eefafetō nāudu no apar-ata išeemti, šas lēhš šchīm nēbija aššautš. Jantēe aparati jant Rīgā wairat weetās uš-šahditi.

Šulšchānās Rūmī.

— Dr. Wīrga. Ūbortā dehš gāndrihš nahwe. Weetejās Štran-tina mahjās bšhwojōchā išeetejās Wīlšs, 39 g. weza, šitā išeberit few abortu. Šas ša-mehš bija šit nēmahšlūgi daris, ša Wīlšs šafšima. Wīnu gan šeigchūs eewetojōja Šeepajās pilšehtās šlūmizā, bet šomehr maf-gerību uš wīnās išewefēloškānās.

Ūplāupitšs Rūmgalwīs.

Rugaju pag. Šjenu mahjās, nālit eelauf-šchēš nēšnamī šandarti un aplaupiškūši šur bšhwojōchō 86 g. w. Ošo Lānšī. Lāup-šitāji biškūši diwī. Wīni išešhizitš išeabās šogu, išešchāwufšči no rewolwera weenu reiš gāfā un pēhš tam weens no laupitā-jeem eefahpēšs pa išeabās šogu išeotā, bet oteš palzīs Lūfā. Pēedraudot Rūmgalwim ar nogalināfšānu, laupitāšs uššahfšs galba atwiltitni un nolāupitšs 1480 latūs Latw-i-jās nāudā, 25 rub. šreewu šubrāba nāudā, 4 šreewu šelta bešmit rubū gabalūs, apm. 40 lš Polijās nāudā un diwūs šubrāba pulšēnūs ar šehdem 60 lš wehriā. Pēhš tam laupitāšs pāt pāfšchu želu atšahjīs išeabu un šōwā ar šawu beedri atšbehdēš.

— Pāfahpreeš ašš bšhweš a p n i k u m a. Šchōles pag. netāblu no Šehmpu mahjam atrāfšs žela mald, šalā pā-šohpreeš mineto mahju štrahdneekš, 22 g. w. Jēlahš Šeetīnš. Pēe pāfšchāwēnees atrāfšā mahfāt ašrefeta wehlēle, šurā šas rakšta, ša pāfšchāwībā deeweš ašš bšhweš apnikuma.

Šeštdēem, 30. nowembri, plēfš. 1, 9 wafarā,
Šautās namā, Rēonu eelā 33

Sargu sekzijas 2. rajona

Gada šwehtki.

Programā: dahšchāi šoorta preešchēnēumi, štati ar dšēfšmam, ween-šehleens no rewoluzionaru bšhweš "Ūhwešs žilpā" u. š.

DEJA.

Šeefāš ženāš wīdreešchēm 28 l.—, šeewestom 0,70, beedreem un šorelweem 0,85, wā l b e.

Rahdšs wahšch štrahdneekš ar dilonštm-neela šeju būmigi šauza:

— Labat eš šchō pēezneeku nodšern, bet nēdofchu . . .

Sina glūfchi nošahfēuš pūšbalst tam teiza:

— Jums naw šahriā, jums ir šafēdo.

Pētrowškiš rūpji pānehma wīnu ašš rō-lās, wīna išešhizijēš pāšatijās uš ša un aplūšā!

— Šeām, Sina, šurp! . . .

Ur ar galwju pōmahja uš progpekta pūf. Šelāhja tramwajā un pēhš dahču pēe-rihās weelu nobraufchānās, grībēja nošahpi.

Sina pēhšchēni teiza:

— Mehš nēhšam wehl šhōzjā! . . .

Šur šant ša šawahšam. Braufšim! Uš Nišolājeiwš . . .

Šauri ušgaidāmā šahlem išeahja uš pēronu, gahja no weena wīšgeena uš otru, būršmā šhūmbijās.

Sinai wīšwairat patīša šchī būršwa, šur wīna šewiškēl wēllš prata išeprāfš no šei-dšōfchāmees pāfšchēereem few šeodojumus.

— Wārdat, jūhš brauzat uš mahjam?

Pāfahšchēri nēšaprafchānā štatijās uš ša un, dōmadām par hōgafchū, par nēšēju, par ša, ša wīšlabat eeneem angšchōjo plāuktu, — žēlā labi pagulet un pāhšdomat notiku-muš galwās pilšehtā, — šeigā atšilbeja:

— Uš mahjam . . .

— Ša šad jantš nāudas wātrš nēwājōg, atšahjāt few, šermanim un nēšejam, — pāh-rejo šeodojat . . .

Pāfahšchērs, šai ašhtrāf šitū wald, išehe-ma nāudas mātū un išebehra wīfu šawu šhōlo nāudu, šeibšās šahlat.

Ūšēfšs grūhšija Šinu:

— Jūhš wāretu labat eei uš pēronu, — šitā šrauzējat mūhš darbā . . .

Sina pāšatijās uš nēšēja šruštīm un pēepšrawč tam wahpās

— Rōdehš jums naw?

— Man naw laika . . . atšrituškōš . . .

Šit rešēš jant naw pēepšrawč . . . Ūšal atšritiš.

Ūšēfšs šrešchēzēja, pūhlejās šamēket nāudu, nolitā hōgafchū uš grībdu, bet wa-gonā būmigi šauz:

— Šimš išehešdefemit pēzi! Šimš išehešdefemit pēzi! Ši Ūšēfš! Dōdat šchūry leetas!

Šee, šur jant bija eenehmufšči wagonā weetas, šantri šmehšās:

— Ša ir gan jantšhūndšē! Ša nepa-šudis . . . Ūšēfš!

Ūšēfš šahdš žitš pēefšhēja:

— Šmufšim!

Ūšobimš šahweja wīnai ašš mugurāš

ar būndšchu, šmahija un ori nodomāš, ša or šahbu žilweku pātešē nēwar pāfšū, šahdam — negābiti rōdās domās, wahubi ari aplama, bet pāhšfēlšōchā. Un negāi-dot, nēmanot wīnšj šahhšfinašā ša ar Še-niškūču — nošchēhri, meezigu un pāhšju.

Šenitšchā ari tagad išeahjuš dahchūs wagonūs pēšinoja, ša wīna šahlat lēhš wātrš wees.

— Šš nēefchū, eš gāidifchū jūhš būšēl.

Šitā ašhtrā . . .

Šelāhja lēhšjās šahwofšchā wīšgeenā.

Būndšchā jant pīlna un Ūšobima šabatā šōba šaudē šhšās nāudas. Wagoni šahla šufštees . . .

— Šina eefim ašhtrā . . .

Pēe būršwim wagonā pāwahdītāšš nēlāidā:

— Nēlāidifchū, jantšhūndē, nepārto . . .

— Wūms wājōg, laišchāt! —

Ūšobimš meeriģi jantaja:

— Uš šreeni šchīs wīšgeenš eei?

— Šubant neaptura, šašmī diwāpšmītōš Boloģā.

Sina šantri eefāuzās:

— Šš efmū šil pēezjiga, jant no rēndēš nēššau brautufš ašhriwīšgeenā.

(Šurbmat mehl.)

